

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

PRVI ODJEL SUDA

PREDMET ZELIĆ protiv HRVATSKE

(Zahtjev br. 35375/15)

PRESUDA

STRASBOURG

10. prosinca 2020.

Ova je presuda konačna, no može biti podvrgnuta uredničkim izmjenama.

U predmetu Zelić protiv Hrvatske,

Europski sud za ljudska prava (Prvi odjel), zasjedajući u odboru u sastavu:

Alena Poláčková, *predsjednica*,

Péter Paczolay,

Gilberto Felici, *suci*,

i Renata Degener, *zamjenica tajnika Odjela*,

uzimajući u obzir:

zahtjev (br. 35375/15) protiv Republike Hrvatske koji je hrvatski državljanin g. Marino Zelić („podnositelj zahtjeva“) podnio Sudu na temelju članka 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda („Konvencija“) dana 16. srpnja 2015.;

odluku da se Vladu Republike Hrvatske („Vlada“) obavijesti o prigovoru u pogledu nemogućnosti podnositelja zahtjeva da ispita svjedoke u kaznenom postupku koji se vodio protiv njega, a da se ostatak zahtjeva odbaci kao nedopušten;

očitovanja stranaka;

nakon vijećanja zatvorenog za javnost 17. studenoga 2020. godine,

donosi sljedeću presudu koja je usvojena na navedeni datum:

UVOD

1. Ovaj predmet odnosi se na prekršajni postupak u kojem je podnositelj zahtjeva proglašen krivim za obiteljsko nasilje na temelju iskaza dvoje svjedoka koji su bili saslušani bez nazočnosti tužiteljstva i obrane.

ČINJENICE

2. Podnositelj zahtjeva rođen je 1987. godine i živi u Zadru. Zastupao ga je g. I. Stanić, odvjetnik iz Zadra.

3. Vladu je zastupala njezina zastupnica, gđa Š. Stažnik.

4. Činjenično stanje predmeta, kako su ga iznijele stranke, može se sažeti kako slijedi.

5. Dana 4. studenoga 2010. Policijska uprava u Zadru podnijela je Prekršajnom sudu u Zadru optužni prijedlog protiv podnositelja zahtjeva, navodeći da je dana 1. studenoga 2010. podnositelj verbalno i tjelesno napao svoju tetku S.K. Policija je dostavila dva izvješća koja su potpisali policijski službenici C.J., Z.M., I.M. i M.B., a koja su sadržavala bilješke o obavijesnim razgovorima s podnositeljem zahtjeva, njegovim ocem M.Z.-om i oštećenicom S.K.

6. Na ročištu održanom 8. veljače 2011. godine podnositelj zahtjeva dao je iskaz u nazočnosti svog branitelja. Porekao je da je vrijeđao ili tjelesno napao S.K. onog dana kad je došla u posjet njegovu ocu.

7. Na sljedećem ročištu, održanom 23. veljače 2011. godine, ispitana je svjedokinja P.B. Ona je svjedočila u korist podnositelja zahtjeva i potvrdila je njegovu verziju događaja.

8. Dana 25. veljače 2011. policijski službenik Z.M. pristupio je raspravnom sudu te je ispitan izvan glavne rasprave bez nazočnosti obrane i tužiteljstva. Izjavio je da nema nikakvih neposrednih saznanja o incidentu i da je došao u podnositeljevu obiteljsku kuću odgovarajući na prijavu o obiteljskom nasilju. Naveo je da je obavio obavijesne razgovore s podnositeljem zahtjeva i S.K. Na sljedećem ročištu, održanom 16. ožujka 2011. godine, pročitana je iskaz Z.M.-a, a branitelj podnositelja zahtjeva nije stavio nikakve primjedbe na taj iskaz.

9. Sljedećih dvanaest ročišta odgođeno je jer pozivi nisu bili uredno dostavljeni S.K., koja je trebala biti saslušana u svojstvu svjedoka.

10. Na ročištu održanom 3. srpnja 2012. godine S.K. je dala iskaz pred raspravnim sudom u nazočnosti branitelja podnositelja zahtjeva. Izjavila je da ju je podnositelj zahtjeva verbalno vrijeđao i tjelesno napao. Odgovorila je na pitanja koja joj je postavio branitelj podnositelja zahtjeva.

11. Sljedećeg dana raspravni je sud donio presudu kojom je podnositelja zahtjeva oslobodio optužbi.

12. Povodom žalbe koju je uložila policija, dana 20. ožujka 2013. godine Visoki prekršajni sud ukinuo je presudu i naložio je raspravnom sudu ispitati M.Z.-a, S.K., P.B. i policijske službenike koji su tom prilikom došli na mjesto događaja.

13. U ponovljenom postupku, dana 1. kolovoza 2013. podnositelj zahtjeva ponovio je svoju obranu i dostavio je medicinsku dokumentaciju u odnosu na M.Z.-a iz koje je bilo vidljivo da on ne može svjedočiti jer boluje od uznapredovale demencije.

14. Na ročištu održanom 26. kolovoza 2013. godine, policijski službenik I.M. ispitan je u nazočnosti branitelja podnositelja zahtjeva. Nije se sjećao incidenta koji se dogodio tri godine ranije.

15. Dana 24. rujna 2013. P.B. je ispitana u nazočnosti branitelja podnositelja zahtjeva. Izjavila je da joj je podnositelj zahtjeva bio dečko u relevantno vrijeme te je potvrdila njegovu verziju događaja.

16. Dana 7. listopada 2013. policijski službenik C.J. ispitan je u nazočnosti branitelja podnositelja zahtjeva. Izjavio je da se ne može sjetiti predmetnog događaja.

17. Dana 10. listopada 2013. policijski službenik Z.M. pristupio je sudu na vlastitu inicijativu, a raspravni sudac odlučio je ispitati ga izvan glavne rasprave, bez nazočnosti obrane i tužiteljstva. Z.M. je izjavio da je tog dana došao u obiteljsku kuću podnositelja zahtjeva, gdje je utvrdio da podnositelj zahtjeva sprječava S.K. da uđe u kuću. Nadalje je izjavio da je S.K. bila uznemirena i da mu je rekla da ju je podnositelj verbalno napao, ali nije imala vidljivih ozljeda. Z.M. je zatim pozvan na sljedeće ročište zakazano za 17. listopada 2013. godine, ali nije pristupio tom ročištu, unatoč tome što mu

je poziv uredno dostavljen. Raspravni sudac odgodio je ročište, navodeći da je Z.M. već bio ispitivan izvan glavne rasprave.

18. Na sljedećem ročištu, održanom 4. studenoga 2013. godine, policijska službenica M.B. ispitana je u nazočnosti branitelja podnositelja zahtjeva. Izjavila je da su predmetnog dana ona i policijski službenik I.M. obavili obavijesni razgovor sa S.K., koja je izjavila da ju je podnositelj zahtjeva tjelesno napao. Policijska službenica M.B. izjavila je da je vidjela crvene tragove na desnoj strani lica S.K. i da je S.K. bila uznemirena tijekom cijelog razgovora. Kao odgovor na pitanje koje joj je postavio branitelj podnositelja zahtjeva, M.B. je izjavila da se sjeća događaja jer je prethodno pregledala svoje bilješke o obavijesnom razgovoru. Potvrdila je i da se sjeća crvenih tragova na licu S.K. jer je njezin posao obraćati pozornost na takve detalje, osobito ako je osoba zadobila ozljede. Branitelj podnositelja zahtjeva stavio je primjedbu na iskaz M.B. S.K. nije pristupila sudu, iako joj je poziv bio uredno dostavljen na adresu u Švedskoj, gdje je živjela.

19. Raspravni sud zakazao je sljedeće ročište za 18. studenoga 2013. godine te je poziv za S.K. istaknuo na oglasnu ploču suda. S.K. je zatim pristupila sudu na vlastitu inicijativu 13. studenoga 2013. godine, a raspravni ju je sudac ispitao izvan glavne rasprave, bez nazočnosti obrane i tužiteljstva. Ponovila je iskaz koji je dala 3. srpnja 2012. godine (vidi stavak 10. ove presude), navodeći da je podnositelj zahtjeva koristio uvredljive riječi, gurnuo ju niz stepenice i nekoliko ju puta pljusnuo po lijevoj strani lica.

20. Na ročištu održanom 2. prosinca 2013. godine, raspravni je sudac pročitao sve iskaze svjedoka. Branitelj podnositelja zahtjeva usprotivio se čitanju iskaza S.K. i Z.M.-a jer su bili dani izvan glavne rasprave, bez nazočnosti podnositelja zahtjeva i njegova branitelja, koji nisu bili obaviješteni o datumu i vremenu ispitivanja tih svjedoka. Predložio je da se ti svjedoci ponovno ispituju kako bi obrana imala priliku ispitati ih i dodatno razjasniti vjerodostojnost njihovih izjava i nepodudarnosti u njihovim iskazima. Raspravni sudac odbio je taj prijedlog, navodeći da su ti svjedoci već bili ispitani izvan glavne rasprave.

21. Istoga je dana raspravni sud proglasio podnositelja zahtjeva krivim za obiteljsko nasilje i izrekao mu je novčanu kaznu u iznosu od 1.200,00 hrvatskih kuna (HRK; približno 160,00 eura (EUR)). U pogledu prijedloga podnositeljeva branitelja za ponovno saslušanje S.K. i Z.M.-a, mjerodavni dijelovi presude glase kako slijedi:

„... takav prigovor je neosnovan... uvidom u [Z.M.-ov] iskaz od označenog datuma, sud utvrđuje da on nije kontradiktoran s novo iznesenim iskazom, jer je svjedok Z.M. prethodno iskazao kako nema neposrednih saznanja [o to događaju], a isto je iskazao prilikom ponovnog saslušanja, [i u tom kasnijem iskazu] on ne iznosi neposredna saznanja o samom događaju, već samo ona koje je dobio prilikom saslušavanja [podnositelja zahtjeva] i [S.K.]...

... čitanje [S.K.-inog] iskaza nije [podnositelju zahtjeva] uskratilo pravo na postavljanje pitanja svjedokinji jer je svjedokinja vlastitim kazivanjem iznijela sva saznanja na relevantne okolnosti te je bila ispitana o svim relevantnim činjenicama,

[činjenicama] osporenima u postupku... ponovnim saslušanjem svjedokinje ne bi doprinijelo ni na jedan način boljem utvrđivanju činjeničnog stanja... takav prijedlog usmjeren je na nepotrebno odugovlačenje postupka, posebno kad se uzmu u obzir pitanja koja je branitelj postavio svjedokinji prilikom njenog prvog saslušanja u ovom prekršajnom postupku.“

22. Podnositelj zahtjeva uložio je žalbu, tvrdeći, *inter alia*, da je raspravni sud povrijedio njegova prava obrane odbivši njegov prijedlog za ispitivanje Z.M.-a i S.K. na glavnoj raspravi u nazočnosti obrane. Nadalje je ukazao na nepodudarnosti između ključnih iskaza svjedoka u svom predmetu. Naime, Z.M. je izjavio da je predmetnog dana obavio obavijesni razgovor sa S.K., ali da ona nije imala vidljivih ozljeda. Međutim, policijska službenica M.B. izjavila je da su ona i još jedan policijski službenik, I.M., obavili obavijesni razgovor sa S.K., koja je imala crvene tragove na desnoj strani lica. Nadalje, S.K. je izjavila da ju je podnositelj zahtjeva nekoliko puta pljusnuo po lijevoj strani lica, što je u suprotnosti s iskazom M.B.

23. Dana 10. srpnja 2014. Visoki prekršajni sud odbio je žalbu podnositelja zahtjeva. Mjerodavni dijelovi te presude glase kako slijedi:

„...čitanje izjava koje su Z.M. i S.K. dali izvanraspravno ... [omogućilo je] okrivljeniku i branitelju da se očituju o svim navodima iz iskaza tih svjedoka... Ovime je prvostupanjski sud postupio sukladno Prekršajnom zakonu, te je sve svjedoke koji su došli na sud prije zakazane rasprave ... ispitao izvan glavne rasprave, s obzirom da se nisu ostvarili uvjeti za održavanje glavne rasprave ..., a zapisnike o njihovom ispitivanju je pročitao na glavnoj raspravi dana 2. prosinca 2013. godine. Stoga je evidentno da okrivljeniku nije povrijeđeno pravo obrane jer mu je tijekom postupka, u kojem je iznio svoju obranu (nakon čega većinu poziva za glavne rasprave nije uredno primao), bilo omogućeno sudjelovati u postupku i iznijeti primjedbe na iskaze svjedoka, [a] što on nije iskoristio, te je prvostupanjski sud pravilno zaključio da odgađanje glavne rasprave radi ... postavljanja pitanja [S.K.] i izvanraspravno ispitanim svjedocima, tako da bi ih [podnositelj zahtjeva] mogao ispitati, nije od utjecaja na pravilno i zakonito donošenje presude.

... činjenično stanje u prvostupanjskom postupku u potpunosti i pravilno utvrđeno i to na temelju iskaza svjedoka S.K., Z.M. i M.B., koji iskazi su opravdano prihvaćeni kao neposredno uvjerljivi i vjerodostojni. Iskazi Z.M.-a i M.B. nisu proturječni; oboje su bitno suglasno iskazivali u pogledu vlastitih zapažanja... Činjenica da su različito iskazivali glede toga tko je obavljao razgovor s [S.K.] je irelevantna jer su ti svjedoci okolnosno svjedočili o tome što su kod [S.K.] osobno vidjeli nakon kritičnog događaja, bez obzira tko je s njom vodio razgovor

... i prilikom prvog ispitivanja pred istim sudom u istom predmetu (kojem ispitivanju je [podnositelj zahtjeva] bio prisutan), [S.K.] je o bitnim činjenicama iskazivala gotovo identično kao i u ponovljenom postupku.“

24. Podnositelj zahtjeva zatim je podnio ustavnu tužbu, prigovarajući da mu je povrijeđeno pravo na pošteno suđenje kao i prava obrane.

25. Dana 17. prosinca 2014. Ustavni sud Republike Hrvatske proglasio je ustavnu tužbu podnositelja zahtjeva nedopuštenom uz obrazloženje da pobijane odluke nisu podložne ocjeni ustavnosti.

MJERODAVNI PRAVNI OKVIR

26. Mjerodavni dio članka 29. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine br. 56/1990, 135/1997, 113/2000, 28/2001, 76/2010 i 5/14) glasi kako slijedi:

„Svatko ima pravo da zakonom ustanovljeni neovisni i nepristrani sud pravično i u razumnom roku odluči o njegovim pravima i obvezama, ili o optužbi zbog kažnjivog djela.

U slučaju sumnje ili optužbe zbog kažnjivog djela osumnjičenik, okrivljenik ili optuženik ima pravo:

...

- da ispituje ili daje ispitati svjedoke optužbe i da zahtijeva da se osigura ... ispitivanje svjedoka obrane pod istim uvjetima kao i svjedoka optužbe“

27. Člankom 20. Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji (Narodne novine br. 137/09 s naknadnim izmjenama i dopunama) predviđeno je da, u slučaju kada je prekršaj obiteljskog nasilja počinjen protiv člana obitelji, sud može izreći ili novčanu kaznu u iznosu od najmanje 1.000,00 kuna ili kaznu zatvora do 90 dana.

28. Mjerodavne odredbe Prekršajnog zakona (Narodne novine br. 107/07 s naknadnim izmjenama i dopunama) glase kako slijedi:

Članak 85.

„2. Okrivljeniku se mora omogućiti da se očituje o svim činjenicama i dokazima koji ga terete i da iznese sve činjenice i dokaze koji mu idu u korist.“

Članak 167.

„3. Ako na glavnu raspravu nisu došle uredno pozvane stranke i drugi uredno pozvani sudionici u postupku, glavna se rasprava može održati i donijeti presuda. Glavna se rasprava može održati bez nazočnosti okrivljenika ako njegovo ispitivanje nije potrebno i ako to nije od utjecaja na zakonito i pravilno donošenje presude.

4. Ako druge pozvane osobe nisu došle na glavnu raspravu, ona će se održati i bez njihove nazočnosti, a ako je njihova nazočnost nužna, rasprava će se odložiti i sud će ih nanovo pozvati ili, kada za to postoje uvjeti, narediti njihovo dovođenje. ...

6. Ako postoje uvjeti za održavanje glavne rasprave bez nazočnosti pojedinih osoba, pročitat će se ranije iznesena ili pisano podnesena obrana okrivljenika, iskazi svjedoka i pribavljeni nalaz i mišljenje vještaka.

7. Ako se nisu ostvarili uvjeti za održavanje glavne rasprave, sudac može izvan rasprave ispitati svjedoke i vještake koji su se odazvali pozivu za raspravu. Zapisnik o njihovu ispitivanju pročitat će se na raspravi u kasnijem dokaznom postupku.“

29. U svojoj presudi br. PŽ-64/2016 od 22. veljače 2017. godine, Visoki prekršajni sud iznio je sljedeće tumačenje članka 167. stavka 7. Prekršajnog zakona:

„Odredb[a] članka 167. stavka 7. Prekršajnog zakona ... jasno i nedvojbeno propisuje da se mora raditi o procesnoj situaciji ‘ako se nisu stekli uvjeti za održavanje glavne rasprave’, što znači da do izvanraspravnog ispitivanja svjedoka i vještaka može doći samo onog dana kada je glavna rasprava zakazana pa sud utvrdi da se ‘nisu stekli uvjeti za održavanje glavne rasprave’, a nikako ne u neki drugi dan kada glavna rasprava nije ni bila zakazana. Zapisnik o tako ispitanom svjedoku odnosno vještaku pročitat će se u dokaznom postupku na sljedećoj glavnoj raspravi. U postupcima u kojima se vodi glavna rasprava nema zakonske mogućnosti da se svjedoci odnosno vještaci ispituju bez pozivanja stranaka, a to je upravo učinio prvostupanjski sud u ovom predmetu. Očigledno ... svjedok N.J. nije mogao pristupiti na glavnu raspravu zakazanu za 20. listopada 2015. pa ga je sud ispitao 5. studenog 2015., što, iz prethodno navedenih razloga, nije smio učiniti.

Slijedom navedenog, prvostupanjski sud je nepravilno primijenio odredbu članka 167. stavka 7. Prekršajnog zakona, a što je moglo utjecati na presudu.“

PRAVO

I. NAVODNA POVREDA ČLANKA 6. STAVKA 1. I STAVKA 3. TOČKE (D) KONVENCIJE

30. Podnositelj zahtjeva prigovorio je da je njegovo suđenje bilo nepošteno jer nije mogao ispitati dvoje svjedoka optužbe, S.K. i Z.M.-a., čiji su iskazi predstavljali temelj za njegovu osudu. Pozvao se na članak 6. stavak 1. i stavak 3. točku (d) Konvencije, koji u mjerodavnom dijelu glasi:

„... u slučaju podizanja optužnice za kazneno djelo protiv njega, svatko ima pravo da ... sud pravično i javno ... ispita njegov slučaj...

...

3. Svatko optužen za kazneno djelo ima najmanje sljedeća prava:

...

(d) da ispituje ili daje ispitati svjedoke optužbe i da se osigura prisustvo i ispitivanje svjedoka obrane pod istim uvjetima kao i svjedoka optužbe ...“

A. Dopuštenost

31. Sud primjećuje da Vlada nije osporila primjenjivost članka 6. Konvencije u ovom predmetu. Nadalje primjećuje da se prekršaj za koji je podnositelj zahtjeva optužen i zbog kojeg je osuđen, prema kriterijima iz predmeta *Engel* (vidi *Engel i drugi protiv Nizozemske*, 8. lipnja 1976., stavak 82., Serija A br. 22), može okvalificirati kao „kazneno djelo“ u smislu članka 6. Konvencije. Stoga je članak 6. primjenjiv u ovom predmetu.

32. Sud nadalje primjećuje da ovaj prigovor nije ni očigledno neosnovan ni nedopušten po bilo kojoj drugoj osnovi navedenoj u članku 35. Konvencije. Stoga se mora proglasiti dopuštenim.

B. Osnovanost

1. Tvrdnje stranaka

33. Podnositelj zahtjeva tvrdio je da nikada nije bio obaviješten da će S.K. i Z.M. biti ispitani izvan glavne rasprave. Njegov se branitelj usprotivio čitanju iskaza tih svjedoka i predložio je ponovno pozivanje i ispitivanje tih svjedoka u nazočnosti obrane, ali njegovi su prijedlozi pogrešno odbijeni kao pokušaj nepotrebnog odlaganja postupka, dok je raspravni sud odgodio više od dvadeset ročišta samo zbog činjenice da svjedokinja S.K. nije pristupila ročištu.

34. Vlada je tvrdila da je prekršajni postupak protiv podnositelja zahtjeva bio proveden u skladu s pretpostavkama iz članka 6. Konvencije. Svjedokinja S.K. dala je detaljan prvi iskaz u nazočnosti branitelja podnositelja zahtjeva, boravila je u inozemstvu i brojni prethodni pozivi nisu joj bili uredno dostavljeni. U pogledu Z.M.-a, raspravni ga je sud odlučio ispitati izvan glavne rasprave, bez nazočnosti i tužiteljstva i obrane, te stoga nije bilo povrijeđeno načelo jednakosti stranaka u postupku. Kao policijski službenik, Z.M. je radio na različitim lokacijama pa nije bilo neobično što je pristupio sudu na dan za koji glavna rasprava nije bila zakazana.

35. Podnositelj zahtjeva, koji je bio zastupan po odvjetniku, imao je priliku izvoditi dokaze, ispitivati svjedoke i osporavati njihove iskaze. Imao je priliku staviti primjedbe i na iskaz S.K. i na iskaz Z.M.-a nakon što je raspravni sudac pročitao te iskaze, a u svakom slučaju ti iskazi nisu bili jedini ili odlučujući dokaz na kojem se temeljila njegova osuda. Domaći su sudovi pružili konkretno obrazloženje za odbijanje prijedloga obrane za ponovno ispitivanje Z.M.-a i S.K., a drugostupanjski je sud obrazloženo odbio sve prigovore podnositelja zahtjeva.

2. Ocjena Suda

(a) Opća načela

36. Opća načela o prihvatanju neprovjerenih inkriminirajućih iskaza svjedoka u kaznenom postupku sažeta su u predmetima *Al-Khawaja i Tahery protiv Ujedinjenog Kraljevstva* ([VV], br. 26766/05 i 22228/06, ECHR 2011) i *Schatschaschwili protiv Njemačke* ([VV], br. 9154/10, stavci 100. - 131., ECHR 2015).

(b) Primjena općih načela na ovaj predmet

(i) *Postoji li opravdan razlog za nepribavljanje iskaza S.K. i Z.M.-a u nazočnosti podnositelja zahtjeva i njegova branitelja*

37. Sud primjećuje da je Z.M. bio uredno pozvan osobno pristupiti ročištu zakazanom za 17. listopada 2013., ali umjesto toga, on je iskaz dao 10. listopada 2013. godine, kada je spontano pristupio sudu (vidi stavak 17. ove presude). U pogledu S.K., ona je iskaz dala kada je spontano pristupila

sudu 13. studenoga 2013., unatoč činjenici da je bila pozvana pristupiti ročištu zakazanom za 18. studenoga 2013. godine (vidi stavak 19. ove presude).

38. Sud napominje da to dvoje svjedoka nije pružilo nikakvo objašnjenje o tome jesu li ili zašto su bili spriječeni prisustvovati zakazanim ročištima, a ni domaće vlasti nisu se pozvale ni na kakvo ozbiljno opravdanje u pogledu toga zašto ti svjedoci nisu dali iskaze pred raspravnim sudom (vidi gore citirani predmet *Schatschaschwili*, stavak 119.). Štoviše, iz Prekršajnog zakona proizlazi da se svjedoci mogu ispitivati izvan glavne rasprave samo onog datuma kada je glavna rasprava zakazana, ali se iz nekog razloga nije mogla održati (vidi stavak 29. ove presude).

39. U pogledu opravdanja Vlade za odsutnost S.K. (vidi stavak 34 ove presude), Sud je ranije presudio da odsutnost svjedoka iz države u kojoj se vodi postupak sama po sebi nije dovoljna da ispuni pretpostavke članka 6. stavka 3. točke (d), koji zahtijeva da države ugovornice poduzmu pozitivne korake kako bi omogućile optuženiku da ispita ili dade ispitati svjedoke optužbe (vidi *Sadak i drugi protiv Turske*, br. 29900/96, 29901/96, 29902/96 i 29903/96, stavak 67., ECHR 2001-VIII, i *Gabrielyan protiv Armenije*, br. 8088/05, stavak 81., 10. travnja 2012.). U pogledu Z.M.-a, Sud ponavlja da ograničenja profesionalnog života sama po sebi nisu dovoljna da opravdaju nesudjelovanje policijskih službenika u kaznenom postupku u koji su uključeni u svojstvu svjedoka (vidi *Virgil Dan Vasile protiv Rumunjske*, br. 35517/11, stavak 66. *in fine*, 15. svibnja 2018.).

40. Sud stoga smatra da prvostupanjski sud nije pružio opravdan razlog za nepribavljanje iskaza S.K. i Z.M.-a u nazočnosti podnositelja zahtjeva i njegova branitelja.

(ii) Jesu li iskazi S.K. i Z.M.-a predstavljali jedini ili odlučujući temelj za podnositeljevu osudu

41. Sud primjećuje da su se utvrđenja domaćeg suda u pogledu krivnje podnositelja zahtjeva pretežito temeljila na iskazima S.K. i Z.M.-a (vidi stavak 21. ove presude). Jedini drugi potkrepljujući dokaz protiv podnositelja zahtjeva bio je iskaz policijske službenice M.B. Međutim, ta je svjedokinja bila ispitana tek nakon što je predmet vraćen na ponovno suđenje, uz izričitu uputu drugostupanjskog suda da se ponovno ispituju S.K. i drugi relevantni svjedoci u predmetu (vidi stavak 42 ove presude).

43. S tim u vezi, Sud napominje da je iskaz M.B. sadržavao bitne nepodudarnosti u odnosu na iskaze S.K. i Z.M.-a, kako je podnositelj zahtjeva istaknuo u svojoj žalbi (vidi stavak 22. ove presude). Konkretno, tih troje svjedoka iznijelo je različite verzije o tome je li Z.M. predmetnog dana zapravo vidio S.K. ili s njom razgovarao i o tome je li S.K. imala ikakvih vidljivih ozljeda (vidi stavke 17. i 18. ove presude), kao i o tome jesu li se te ozljede nalazile na desnoj ili lijevoj strani njezina lica (vidi stavke 18. i 19.

ove presude). Takve nedosljednosti nužno su dovele u sumnju sva tri iskaza svjedoka i, prema mišljenju Suda, zahtijevale su daljnje pojašnjenje.

44. Imajući na umu činjenicu da nije bilo nikakvih drugih inkriminirajućih dokaza koji bi potkrijepili iskaze S.K. i Z.M.-a osim iskaza M.B., s kojim ti iskazi nisu bili u potpunosti suglasni, Sud zaključuje da su njihovi iskazi kojima su teretili podnositelja zahtjeva predstavljali, ako ne jedini, onda barem odlučujući dokaz protiv njega (vidi gore citirani predmet *Al-Khawaja i Tahery*, stavak 160., i *Ürek i Ürek protiv Turske*, br. 74845/12, stavci 58. - 59., 30. srpnja 2019.).

(iii) Je li bilo dovoljno uravnotežujućih čimbenika koji bi nadoknadili teškoće u kojima je obrana djelovala

45. Sud napominje da u odlukama domaćih sudova nema nikakvih naznaka da su iskazima S.K. i Z.M.-a pristupili s bilo kakvim posebnim oprezom ili da je činjenica da su ti svjedoci ispitani bez nazočnosti obrane potaknula domaće sudove da pridaju manju težinu njihovim iskazima (usporedi, primjerice, gore citirani predmet *Al-Khawaja i Tahery*, stavak 157., i *Bobeş protiv Rumunjske*, br. 29752/05, stavak 46., 9. srpnja 2013.). Naprotiv, sudovi su neprovjerene iskaze prihvatili kao vjerodostojne i odbili su dopustiti ponovno ispitivanje svjedoka u nazočnosti obrane, navodeći da ih je raspravni sudac ispitao o svim relevantnim okolnostima i da je u svakom slučaju branitelj podnositelja zahtjeva imao priliku ispitati S.K. kad je prvi put dala iskaz.

46. Sud nadalje primjećuje da je neprovjerenim iskazima S.K. i Z.M.-a pridana velika težina te su oni zahtijevali dovoljno uravnotežujućih čimbenika koji bi nadoknadili posljedične teškoće koje je njihovo prihvaćanje uzrokovalo obrani (vidi gore citirani predmet *Al-Khawaja i Tahery*, stavak 161.).

47. S tim u vezi, Sud primjećuje da je Prekršajni sud u Zadru, ne pokušavši kontaktirati podnositelja zahtjeva ili njegova branitelja, odlučio ispitati S.K. i Z.M.-a kad su pristupili tom sudu na vlastitu inicijativu, na dane kada nije bila zakazana glavna rasprava, što je bilo u suprotnosti s člankom 167. stavkom 7. Prekršajnog zakona (vidi stavke 28 i 38. ove presude).

48. Sud ne može prihvatiti tvrdnju Vlade da prethodno navedeno nije dovelo do povrede načela jednakosti stranaka u postupku jer je raspravni sud ispitao svjedoke bez nazočnosti i tužiteljstva i obrane. Sama činjenica da ni obrana ni tužiteljstvo nisu bili prisutni tijekom ispitivanja ključnih svjedoka ne može predstavljati izliku za zanemarivanje prava podnositelja zahtjeva na suočavanje sa svjedocima čiji su iskazi bili od presudnog značaja za njegovu osudu te njegova prava na unakrsno ispitivanje tih svjedoka. Štoviše, policija je, kao tužitelj u predmetu podnositelja zahtjeva, već imala priliku ispitati S.K. i Z.M.-a tijekom predraspravne faze postupka (vidi stavak 5. ove presude).

49. Sud nadalje primjećuje da je podnositelj zahtjeva imao priliku iznijeti vlastitu verziju događaja tijekom rasprave i da je tu priliku iskoristio. Međutim, ta činjenica sama po sebi u svakom se slučaju ne može smatrati dovoljnim uravnotežujućim čimbenikom koji bi nadoknadio teškoće u kojima je obrana djelovala (vidi *Paić protiv Hrvatske*, br. 47082/12, stavak 51., 29. ožujka 2016.).

50. Iz gore navedenih razloga, Sud smatra da poduzete uravnotežujuće mjere, ako su postojale, nisu bile dovoljne da omoguće poštenu i pravilnu ocjenu pouzdanosti neprovjerenih iskaza u predmetu podnositelja zahtjeva.

(ii) *Zaključak*

51. U svjetlu prethodno navedenog, i ispitujući poštenost postupka u cjelini, Sud napominje da je raspravni sud saslušao neprovjerene iskaze S.K. i Z.M.-a u suprotnosti s mjerodavnim pravnim odredbama, te da nema naznaka da je to dvoje svjedoka bilo spriječeno pristupiti sudu na zakazanom ročištu ili dati iskaze u nazočnosti podnositelja zahtjeva ili njegova branitelja. Raspravni sud nije u dovoljnoj mjeri razmotrio tvrdnje podnositelja zahtjeva o postojećim nepodudarnostima između iskaza to dvoje svjedoka i jedinog drugog potkrepljujućeg iskaza. U tom smislu, podnositelj zahtjeva nije mogao provjeriti istinitost i pouzdanost iskaza S.K. i Z.M.-a unakrsnim ispitivanjem, unatoč činjenici da su ti iskazi bili odlučujući dokazi protiv njega (vidi gore citirani predmet *Al-Khawaja i Tahery*, stavci 162. i 165.). Prema tome, bio je osuđen na temelju dokaza u odnosu na koje su njegova prava obrane bila znatno ograničena.

52. Prethodno navedena razmatranja dostatna su da omoguće Sudu zaključiti da je došlo do povrede članka 6. stavka 1. i stavka 3. točke (d) Konvencije.

II. PRIMJENA ČLANKA 41. KONVENCIJE

53. Člankom 41. Konvencije propisano je:

„Ako Sud utvrdi da je došlo do povrede Konvencije i dodatnih protokola, a unutarnje pravo zainteresirane visoke ugovorne stranke omogućava samo djelomičnu odštetu, Sud će, prema potrebi, dodijeliti pravednu naknadu povrijeđenoj stranci.“

54. Podnositelj zahtjeva nije iznio nikakav zahtjev za pravednu naknadu kako je to propisano pravilom 60. Poslovnika Suda. U okolnostima ovog predmeta, Sud smatra da ne postoji iznimna situacija u smislu njegove sudske prakse (vidi *Nagmetov protiv Rusije* [VV], br. 35589/08, stavci 61. i 78. - 82., 30. ožujka 2017.), koja bi zahtijevala dosuđivanje pravedne naknade.

IZ TIH RAZLOGA SUD JEDNOGLASNO

1. *Utvrđuje* da je zahtjev dopušten;

PRESUDA ZELIĆ protiv HRVATSKE

2. *Presuđuje* da je došlo do povrede članka 6. stavka 1. i stavka 3. točke (d) Konvencije.

Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanom obliku dana 10. prosinca 2020. u skladu s pravilom 77. stavcima 2. i 3. Poslovnika suda.

Renata Degener
Zamjenica tajnika

Alena Poláčková
Predsjednica

Prevela prevoditeljska agencija Alkemist

European Translation Agency
ALKEMIST STUDIO d.o.o.
Miramarska 24/6, 10 000 Zagreb
OIB: 72466496524